

Stosunek do rządu w czerwcu

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

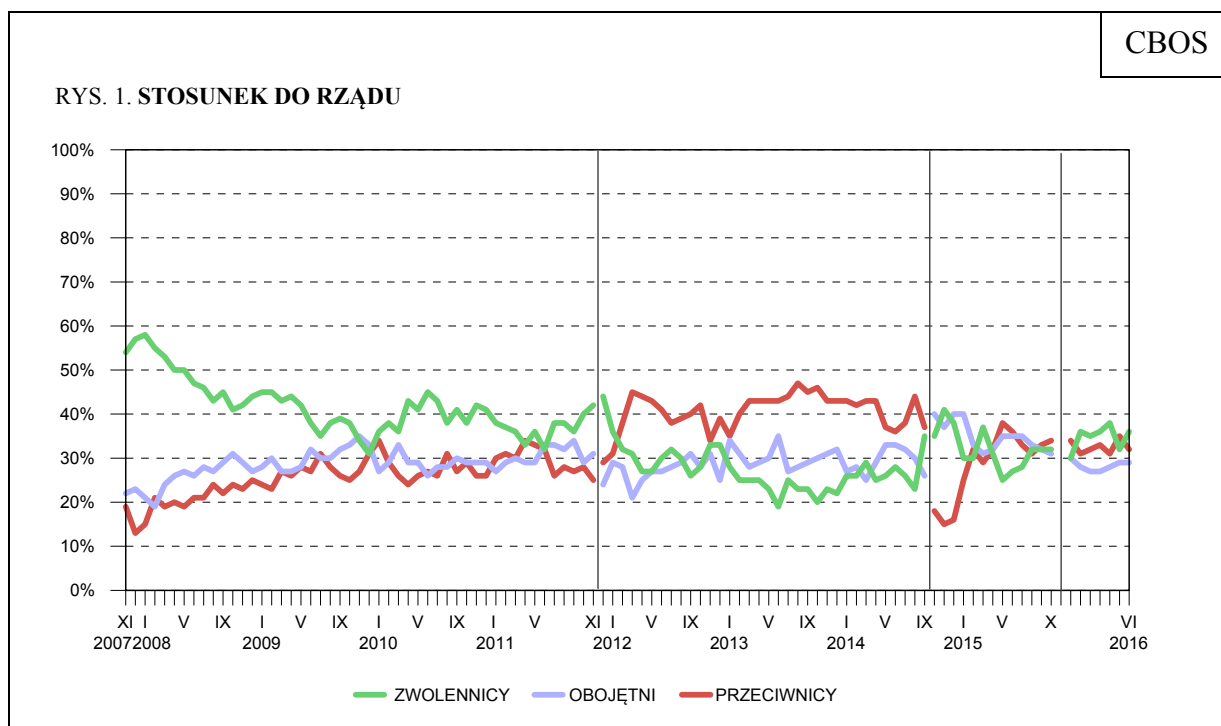

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po majowym pogorszeniu, w czerwcu¹ rejestrujemy poprawę notowań urzędującego gabinetu. Obecne oceny są tylko nieznacznie gorsze od kwietniowych.

POPARCIE DLA RZĄDU

W porównaniu z majem nieco przybyło zwolenników rządu (z 32% do 36%), jednocześnie zmniejszyła się liczba jego przeciwników (z 35% do 32%), a odsetek osób deklarujących obojętność wobec gabinetu Beaty Szydło nie uległ zmianie (29%).

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (313) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 2–9 czerwca 2016 roku na liczącej 1002 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2015						2016					
	VI	VII	VIII	IX	X	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach											
Zwolennicy	27	28	32	32	32	30	36	35	36	38	32	36
Przeciwnicy	36	33	31	33	34	34	31	32	33	31	35	32
Obojętni	35	35	33	32	31	30	28	27	27	28	29	29
Trudno powiedzieć	2	4	4	3	3	6	5	6	4	3	4	3

Do października 2015 roku pytaliśmy o rząd Ewy Kopacz, a od grudnia pytamy o rząd Beaty Szydło

Jak wynika z analiz wielozmiennowych², poparcie dla rządu zależne jest przede wszystkim od preferencji partyjnych i, co się z tym wiąże, od poglądów politycznych mierzonych na skali lewica–centrum–prawica. W potencjalnych elektoratach partyjnych urzędujący gabinet uzyskuje największe poparcie wśród wyborców PiS (wraz z SP i PR), którzy w ogromnej większości się z nim identyfikują. Stosunkowo duże poparcie ma on również w elektoracie ruchu Kukiz'15, w którym więcej jest zwolenników rządu niż jego przeciwników. Sympatycy PO i Nowoczesnej to w większości przeciwnicy urzędującego gabinetu. Natomiast osoby niezdecydowane co do swojego udziału w ewentualnych wyborach parlamentarnych oraz niezamierzające w nich uczestniczyć najczęściej deklarują obojętność wobec rządu.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS (wraz z SP i PR)	86	3	11	0
Kukiz'15	38	27	33	2
PO	12	66	18	4
Nowoczesna Ryszarda Petru	8	83	9	0
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	25	23	46	6
Niezamierzający brać udziału w wyborach	18	26	51	5

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Uwzględniając poglądy polityczne badanych mierzone na skali lewica–centrum–prawica można zauważyć, że największego poparcia udzielają rządowi ci, którzy identyfikują się z prawicą (w tej grupie 65% zwolenników wobec 19% przeciwników),

² Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

najmniejszego natomiast utożsamiający się z lewicą (odpowiednio: 10% wobec 72%). Duże znaczenie w tym kontekście ma także poziom religijności mierzony częstością udziału w praktykach religijnych – im jest on wyższy, tym większe poparcie udzielane rządowi (zob. tabela aneksowa 1).

Poparcie dla gabinetu Beaty Szydło różnicuje także wiek badanych. Wyraźną cezurę stanowi tu 45 rok życia. Osoby mające 45 lat i więcej znacznie częściej wyrażają poparcie dla rządu niż młodsi respondenci, którzy z kolei wyraźnie częściej niż starsi deklarują obojętność wobec urzędującego gabinetu.

Tabela 3

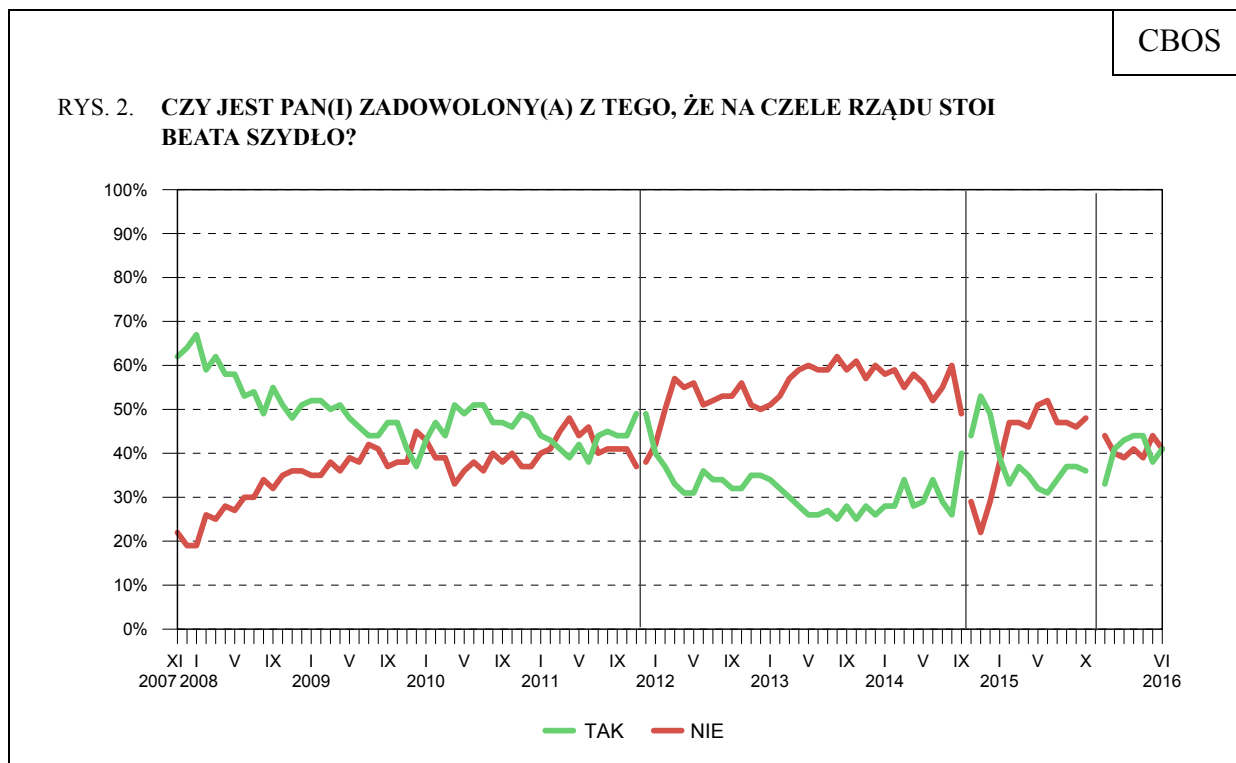
Wiek	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
18–24 lata	24	25	44	7
25–34	26	38	34	2
35–44	27	34	37	2
45–54	47	29	22	2
55–64	45	31	21	3
65 lat i więcej	44	32	22	2

Ponadto do zwolenników rządu częściej niż pozostali zaliczają się mieszkańcy wsi (44%), badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym (46%) oraz podstawowym / gimnazjalnym (39%), ankietowani oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych źle i średnio (odpowiednio: 39% i 41%). Z kolei przeciwnicy urzędującego gabinetu ponadprzeciętnie często rekrutują się spośród badanych o miesięcznych dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 2000 zł (55%), absolwentów wyższych uczelni (49%) oraz mieszkańców największych miast (48%).

W grupach społeczno-zawodowych do zwolenników gabinetu Beaty Szydło zdecydowanie najczęściej zaliczają się rolnicy (61%), w dalszej kolejności bezrobotni, emeryci i renciści (po 46%), natomiast do przeciwników – głównie członkowie kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem (53%) oraz pracownicy administracyjno-biurowi (53%).

AKCEPTACJA PREMIERA

W ciągu ostatniego miesiąca nieznacznie poprawił się także społeczny odbiór premier Beaty Szydło. Zadowolonych z tego, że stoi ona na czele rządu (41%, wzrost o 3 punkty procentowe), jest obecnie tyle samo co wyrażających niezadowolenie (41%, spadek o 3 punkty). Blisko co piąty ankietowany (18%) nie ma wyrobionego zdania na ten temat.

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tabela 3

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2015						2016					
	VI	VII	VIII	IX	X	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach											
Tak	31	34	37	37	36	33	41	43	44	44	38	41
Nie	52	47	47	46	48	44	40	39	41	39	44	41
Trudno powiedzieć	17	19	16	17	16	23	19	18	15	17	18	18

Do października 2015 roku pytaliśmy o rząd Ewy Kopacz, a od grudnia pytamy o rząd Beaty Szydło

Podobnie jak w przypadku poparcia dla rządu, odbiór premier Beaty Szydło zależy przede wszystkim od preferencji partyjnych³. Zwolennicy PiS (wraz z SP i PR) w ogromnej większości wyrażają zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło. Opinie sympatyków ruchu Kukiz'15 oraz osób niezdecydowanych co do swojego udziału w potencjalnych wyborach parlamentarnych są podzielone. Natomiast w elektoratach PO, Nowoczesnej, a także wśród osób niezamierzających głosować niezadowolenie z premier Beaty Szydło przeważa nad zadowoleniem, przy czym w przypadku popierających PO i Nowoczesną przewaga ta jest bardzo wyraźna.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i PR)	92	4	4
Kukiz'15	40	38	22
PO	16	74	10
Nowoczesna Ryszarda Petru	8	83	9
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	37	36	27
Niezamierzający brać udziału w wyborach	28	42	30

*Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

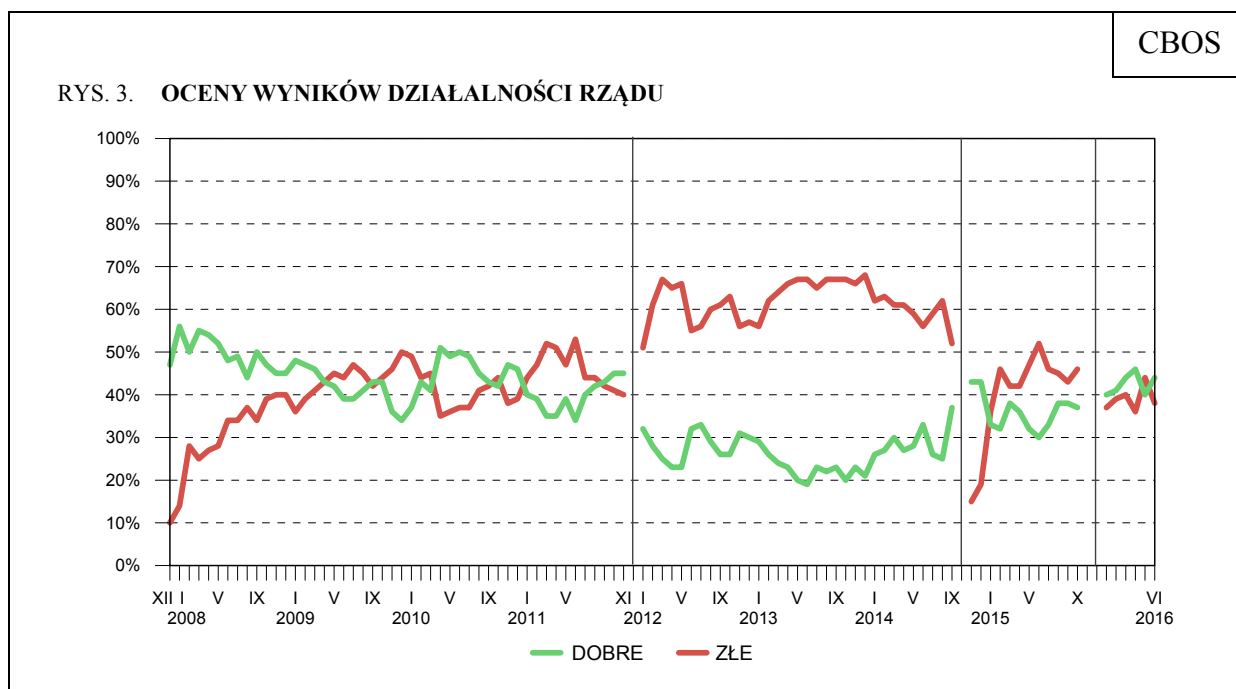
Stosunek do premier Beaty Szydło silnie różnicują poglądy polityczne mierzone na skali lewica–centrum–prawica. Zadowolenie z niej deklaruje zdecydowana większość badanych o orientacji prawicowej (68%), a niezadowolenie – ogromna większość respondentów o poglądach lewicowych (76%). Ponadto akceptacja premier Beaty Szydło rośnie wraz z poziomem religijności mierzonym częstością udziału w praktykach religijnych, maleje natomiast wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia. Zadowolenie z obecnej premier wyraża 70% ankietowanych uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu, 51% badanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym i 49% respondentów z wykształceniem podstawowym / gimnazjalnym. Poparcie dla premier Beaty Szydło ponadprzeciętnie często deklarują także badani w wieku 45 lat i więcej, mieszkańcy wsi, osoby niezadowolone z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych, a w grupach społeczno-zawodowych – rolnicy, renciści, emeryci i bezrobotni. Z kolei krytyczne nastawienie do premier Beaty Szydło – poza wspomnianymi już respondentami identyfikującymi się z lewicą – najczęściej deklarują badani o dochodach *per capita*

³ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

wynoszących co najmniej 2000 zł, absolwenci wyższych uczelni, mieszkańcy miast powyżej 100 tys. ludności, ankietowani w wieku 25–34 lata, a w grupach społeczno-zawodowych: kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem oraz pracownicy administracyjno-biurowi (zob. tabela aneksowa 2).

OCENA DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Dotychczasowe efekty prac urzędującego gabinetu postrzegane są lepiej niż miesiąc temu. Obecnie 44% respondentów (wzrost o 4 punkty procentowe) dobrze ocenia rezultaty działalności rządu, 38% (spadek o 6 punktów) – źle, a 18% nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie.

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od stycznia 2012 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tabela 5

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premier Beaty Szydło od czasu objęcia przez nią władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2015						2016					
	V	VI	VII	VIII	IX	X	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach											
Dobrze	32	30	33	38	38	37	40	41	44	46	40	44
Źle	47	52	46	45	43	46	37	39	40	36	44	38
Trudno powiedzieć	21	18	21	17	19	17	23	20	16	18	16	18

Do października 2015 roku pytaliśmy o rząd Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 pytamy o rząd Beaty Szydło

Tak jak w przypadku wcześniej analizowanych wskaźników, w największym stopniu na postrzeganie dotychczasowej działalności rządu wpływają preferencje partyjne⁴. Zwolennicy PiS (wraz z SP i PR) w ogromnej większości dobrze oceniają wyniki działalności urzędującego gabinetu. Opinie pozytywne przeważają nad krytycznymi również wśród sympatyków ruchu Kukiz'15, a w niewielkim stopniu także wśród osób niezdecydowanych co do udziału w ewentualnych wyborach parlamentarnych. Wyborcy Nowoczesnej, PO oraz respondenci niezamierzający głosować częściej negatywnie niż pozytywnie oceniają wyniki prac rządu, przy czym w przypadku wyborców Nowoczesnej i PO przewaga ta jest bardzo duża.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty*	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i PR)	92	4	4
Kukiz'15	50	24	26
PO	19	73	8
Nowoczesna Ryszarda Petru	12	80	8
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	38	33	29
Niezamierzający brać udziału w wyborach	30	40	30

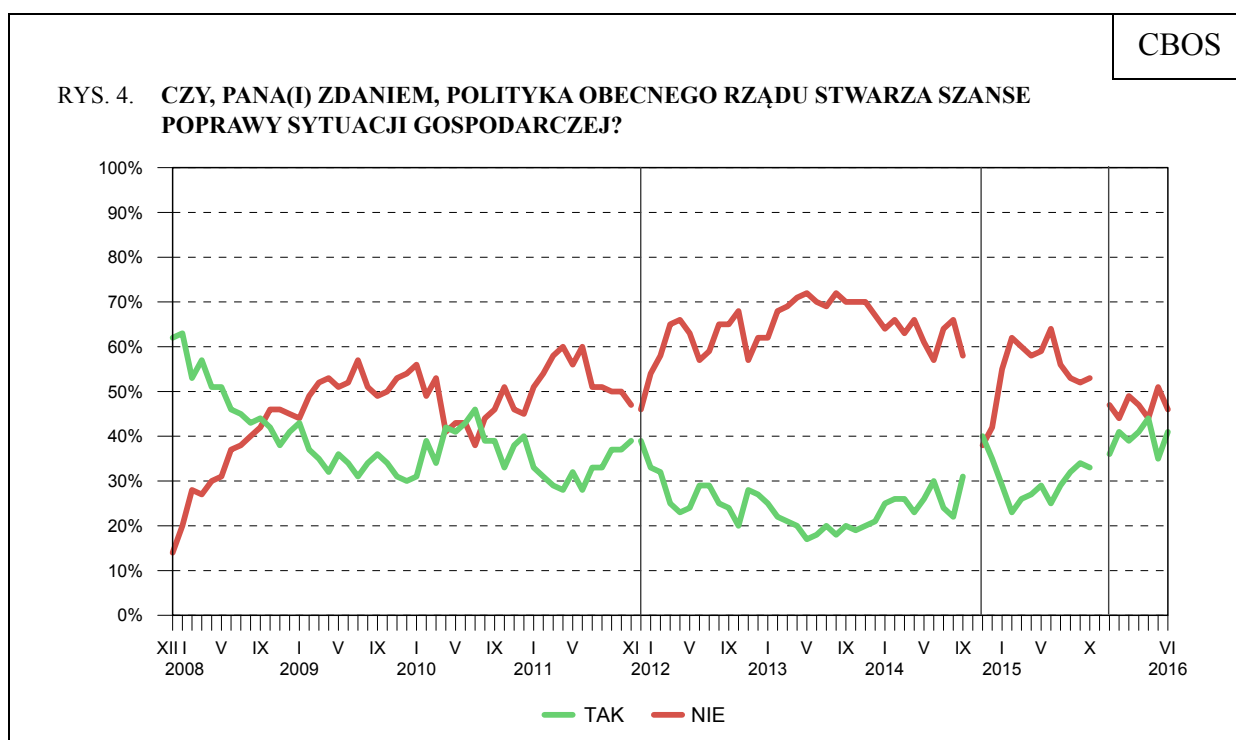
*Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Wyraźnie lepiej niż pozostali dotychczasową działalność rządu oceniają badani identyfikujący się z prawicą oraz uczestniczący w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu. Ponadprzeciętnie często zadowolone z efektów prac urzędującego gabinetu wyrażają także ankietowani mający 45 lat lub więcej, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym / gimnazjalnym, respondenci o dochodach *per capita* nieprzekraczających 1400 zł. Z kolei relatywnie dużym krytycyzmem w postrzeganiu rezultatów prac rządu cechują się ankietowani o lewicowych poglądach politycznych, badani uzyskujący najwyższe dochody *per capita*, nieuczestniczący w praktykach religijnych, absolwenci wyższych uczelni oraz mieszkańcy największych miast (zob. tabela aneksowa 3).

⁴ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Ostatnie tygodnie przyniosły także poprawę ocen polityki rządu w sferze gospodarki. Zwiększył się odsetek badanych uważających, że stwarza ona szanse poprawy sytuacji gospodarczej (o 6 punktów, do 41%), jednocześnie zmniejszył się odsetek tych, którzy są przeciwnego zdania (o 5 punktów, do 46%). Co ósmy respondent (13%) nie potrafi zająć stanowiska w tej kwestii.

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tabela 7

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2015						2016					
	VI	VII	VIII	IX	X	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach											
Tak	25	29	32	34	33	36	41	39	41	44	35	41
Nie	64	56	53	52	53	47	44	49	47	44	51	46
Trudno powiedzieć	11	15	15	14	14	17	15	12	12	12	14	13

Do października 2015 roku pytaliśmy o rząd Ewy Kopacz, a od grudnia pytamy o rząd Beaty Szydło

Z przeprowadzonych analiz wielozmiennowych⁵ wynika, że – tak jak w przypadku wcześniej analizowanych wskaźników – największe znaczenie dla oceny polityki gospodarczej rządu mają preferencje partyjne. O skuteczności polityki obecnego gabinetu w sferze gospodarki przekonani są niemal wszyscy wyborcy PiS (wraz z SP i PR) oraz większość sympatyków ruchu Kukiz'15. Krytycznie o polityce gospodarczej rządu najczęściej wypowiadają się zwolennicy Nowoczesnej i PO, wśród których dominują oceny negatywne. Również wśród badanych niezamierzających brać udziału w ewentualnych wyborach i niezdecydowanych, czy w nich uczestniczyć, przeważają głosy krytyki.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty*	Oceny polityki gospodarczej rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i PR)	90	3	7
Kukiz'15	54	36	10
PO	16	72	12
Nowoczesna Ryszarda Petru	9	86	5
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	31	49	20
Niezamierzający brać udziału w wyborach	25	55	20

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Z analiz różnicowań społeczno-demograficznych wynika ponadto, że przekonanie, iż polityka rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej, wyraźnie częściej niż pozostali wyrażają badani identyfikujący się z prawicą oraz uczestniczący w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu. Dobrze o polityce gospodarczej urzędującego gabinetu ponadprzeciętnie często wypowiadają się mieszkańcy wsi, badani mający co najmniej 45 lat, ankietowani z wykształceniem podstawowym / gimnazjalnym oraz zasadniczym zawodowym. Z kolei ponadprzeciętny krytycyzm w ocenach cechuje badanych o lewicowych poglądach politycznych, w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych lub rzadko biorących w nich udział, o najwyższych dochodach *per capita*, absolwentów wyższych uczelni oraz mieszkańców największych miast (zob. tabela aneksowa 4).

⁵ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

W czerwcu odnotowujemy poprawę ocen urzędującego gabinetu. Nieco wzrósł stopień identyfikacji z rządem, poprawił się również społeczny odbiór premier Beaty Szydło. Lepiej niż przed miesiącem oceniane są efekty dotychczasowej działalności rządu, a także jego działania w sferze gospodarki.

W ocenach obecnego rządu Polacy są podzieleni. Odsetek osób zadowolonych z tego, że na jego czele stoi Beata Szydło, jest taki sam jak niezadowolonych, a odsetek zwolenników urzędującego gabinetu tylko nieznacznie przeważa nad odsetkiem jego przeciwników. Dotychczasowa działalność rządu oceniania jest trochę częściej pozytywnie niż negatywnie, natomiast w postrzeganiu polityki gospodarczej przeważają w niewielkim stopniu opinie krytyczne.

Opracowała

Małgorzata OMYŁA-RUDZKA